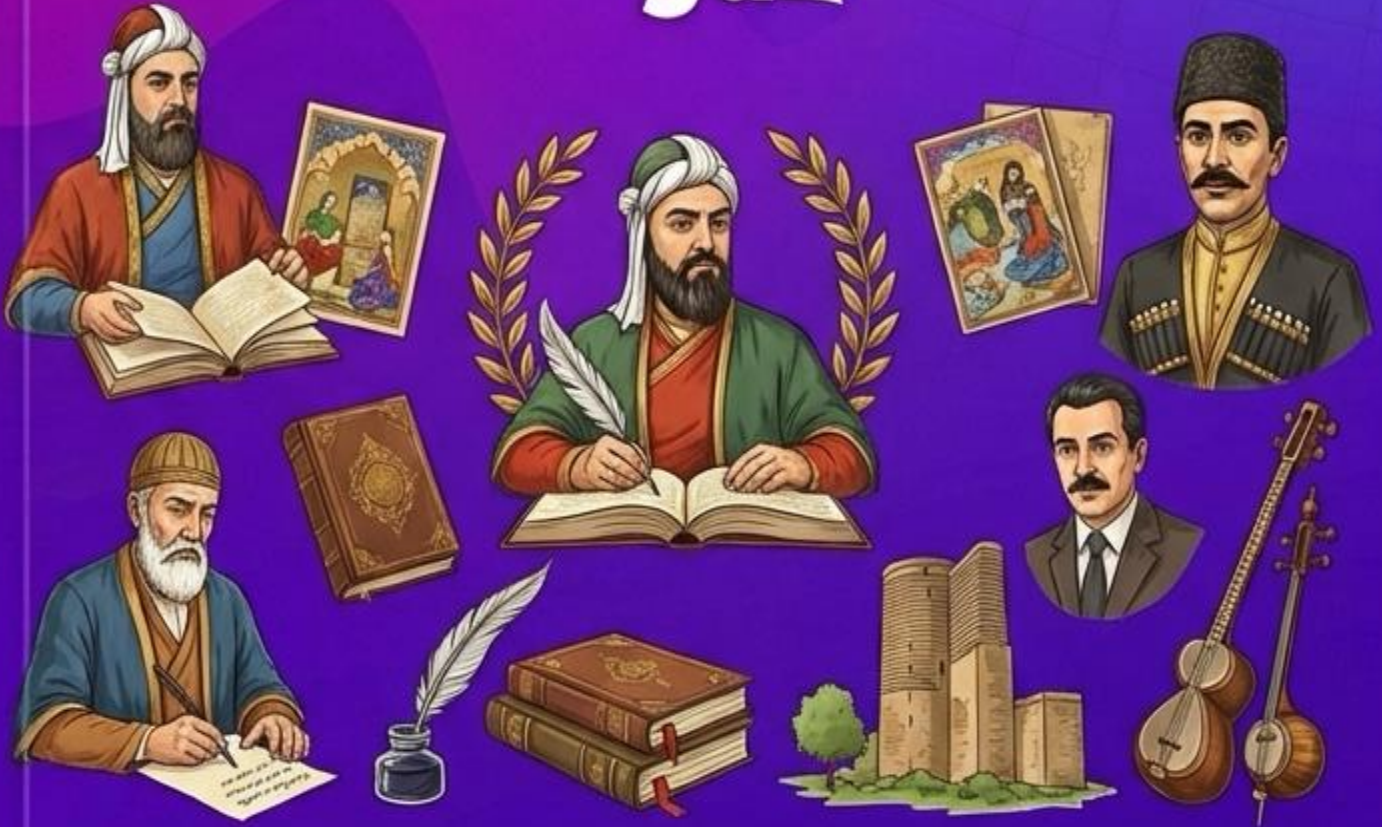

Ədəbiyyat

Fevral 2026

Sınaq testləri

yeddi
x yüz

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

Sınaq Kitabı

2026 M02 11

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrinizi izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

Ədəbiyyat

1. N. Gəncəvinin “Yaralı bir uşağın dastanı” əsərini M. Seyidzadənin “Əqrəb və Çanaqlı bağa” əsərindən fərqləndirən cəhət hansıdır?

- A) İbrətəməz məzmun daşması.
- B) Mənzum formada yazılması.
- C) İnsan obrazlarının iştirak etməməsi.
- D) Poemanın tərkib hissəsi olan mənzum hekayə olması.
- E) Alleqorik səciyyə daşması.

2. “Oqtay Eloğlu” əsərində Şekinskinin Oqtaya münasibətini ən dəqiq ifadə edən anlayışlar cütlüyü hansıdır?

- A) paxıllıq və dözümsüzlük
- B) dostluq və rəğbət
- C) peşəkarlıq və tələbkarlıq
- D) xeyirxahlıq və qayğı
- E) laqeydlik və bitərəflik

3. “Düratın itməyi” qolu (“Koroğlu” eposu) əsasında səbəb və nəticə baxımından yanlış olanı müəyyən edin.

I – Səbəb

II – Nəticə

- A) I – Qara xanın mehtəri Koroğlunun ilxısını Qara xanın tutduğunu xəbər verir.
II – Koroğlu Ballicaya gedir.
- B) I – Dəli Mehtər ilxını axtarmağa başlayır.
II – Dürat tapılıb Koroğluya təhvil verilir.
- C) I – İlxiçilər, mehtərlər bilmişdilər ki, ilxi Koroğlunundur.
II – Heç bir ilxiçi Qara xanın tutduğu ilxını boynuna götürmürdü.
- D) I – Dürat itir.
II – Koroğlu bərk əsəbiləşir.
- E) I – Qara xan Koroğlunun ilxısının onun qoruğuna dolmağından xəbər tutur.
II – Qara xan ilxinin haylayıb gətirilməsinə göstəriş verir.

4. Verilən variantlar arasından litotanın (kiçiltmənin) əksi olan bədii təsvir vasitəsini (mübaligəni) müəyyən edin.

- A) Alma gözlü, qız birçəkli, Qırat, gəl.
- B) Qoşun böyüyü qorxudan cücəyə dönmüşdü.
- C) Bütün günü od ələyən günəş batmaqda idi.
- D) Salon heyrət içindədir... sükut edir başdan-başa...
- E) Kürü ahiyla qurutdu, salı yandırdı muğam.

5. S. Vurğun və H. Cavid yaradıcılığındakı oxşar cəhətlərdən biri səhvdir.

- A) Dramaturgiyalarında mənzum nitqdən istifadə etmələri
- B) Hər üç ədəbi növədə əsər yaratmaları
- C) Tarixi şəxsiyyətlərin həyatından bəhs edən dramlar yazmaları
- D) Yaradıcılıqlarının eyni ədəbi cərəyana mənsub olması
- E) Poema janrında əsərlər yazmaları

6. S.S.Axundovun “Nurəddin” əsəri ilə bağlı səhv fikri müəyyən edin.

- A) Epik növədə, hekayə janrındadır
- B) Əsərdəki başlıca fikir “Yaxşılığa yaxşılıq hər kişinin işidir, yamanlığa yaxşılıq hər kişinin işidir” atalar sözü ilə səsləşir
- C) Əsərdəki bütün hadisələr Nurəddinin taleyi ilə bağlıdır
- D) Əmiraslan var-dövlətə sahib olmaq üçün Nurəddini övladlığa götürür
- E) Ölümlə üzləşən, xilas yolu tapmağa çalışan bir uşağın taleyindən söz açılır

7. Azərbaycan dramaturgiyasının inkişaf mərhələləri ilə bağlı doğru fikri müəyyən edin.

- A) İlk faciə janrında əsər sovet dövründə yazılmışdır.
- B) Dramaturgiyamızın əsası romantik pyeslərlə qoyulmuşdur.
- C) Milli dramaturgiyamızda ilk komediyaları M.F. Axundzadə yaratmışdır.
- D) Tragikomediya janrı ilk dəfə N. Vəzirov tərəfindən gətirilmişdir.
- E) Mənzum dramlar yalnız orta əsrlər dövründə mövcud olmuşdur.

8. M.Ə. Sabirin “Əkinçi” şeiri ilə əlaqədar aşağıdakı mülahizələrdən hansı SƏHV hesab olunmalıdır?

- A) Şeirdə kəndli həyatının ağırlığı və təbii fəlakətlərin vurduğu ziyan əksini tapmışdır.
- B) Mülkədar obrazı tamahkar və insafsız bir xarakter kimi canlandırılmışdır.
- C) Mülkədarın qəddarlığı onun öz nitqi vasitəsilə ifşa edilir.
- D) Mülkədar təbii fəlakətlər barədə eşidəndə əkinçinin vəziyyətini anlayıb güzəştə gedir.
- E) Əkinçi zəhmətkeş təbəqənin nümayəndəsi olaraq aciz vəziyyətdə təsvir edilir.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

9. "Türkün nəğməsi" şeirində lirik qəhrəmanın əhval-ruhiyyəsini ən dəqiq ifadə edən fikir hansıdır?

- A) Müharibədən qorxan və sülh yalvarışında olan insan
- B) Fəlakətlər qarşısında sınımayan, məfkürə uğrunda mübarizəyə hazır olan vətənpərvər
- C) Yalnız öz şəxsi kədərini düşünən fərd
- D) Keçmişə qapanıb qalan, gələcəkdən ümidini kəsən şəxs
- E) Müharibənin dəhşətlərindən qaçıb gizlənmək istəyən insan

10. "Leyli və Məcnun" əsərindəki ata obrazları (Məcnunun atası və Leylinin atası) haqqında verilmiş fikirlərdən hansı doğrudur?

- A) Hər iki ata övladlarının seçiminə hörmətlə yanaşır və onları dəstəkləyir.
- B) Məcnunun atası oğlunun dərdinə çarə axtarır, Leylinin atası isə qızının hisslərini ailə şərəfinə zidd bilir.
- C) Leylinin atası Məcnunu kürəkən kimi görməkdən məmnundur, lakin qəbilə ağsaqqalları buna mane olur.
- D) Məcnunun atası oğlunu evdən qovur, Leylinin atası isə qızını evdə dustaq edir.
- E) Hər iki ata Nofəllə birləşib gəncləri qovuşdurmağa çalışır.

11. "Durna teli" qolunda obrazların fəaliyyəti ilə bağlı uyğunsuzluğu tapın.

- A) Giziroğlu Mustafa bəy – Koroğluya qarşı döyüşür
- B) Xoca Əziz – Qıratı qoruyub saxlayır
- C) Koroğlu – Aşıq paltarında meydana girir
- D) Aslan paşa – Dəliləri edam etdirmək istəyir
- E) Bəlli Əhməd – Durna teli üçün gedən dəlillərdən biridir

12. "Anamın kitabı" əsərindəki qardaşlar haqqında verilmiş hökmlərdən hansı doğrudur?

- A) Onlar xalqın problemlərini həll etməyə çalışırlar.
- B) Qardaşlar ananın vəsiyyətinə tam əməl edirlər.
- C) Onlar müxtəlif dövrlərin mədəniyyətini təmsil edərək yadlaşmışlar.
- D) Qardaşlar Gülbaharın fikirləri ilə həmrəydir.
- E) Hər üç qardaş xeyriyyə cəmiyyətinin fəal üzvüdür.

13. M. Füzulinin "Məni candan usandırdı..." qəzəlində lirik qəhrəmanın psixoloji vəziyyətini ifadə edən ən dəqiq təsvir hansıdır?

- A) Ümitsizliyə qapılıraq həyatdan əl çəkmiş insan.
- B) Məşuqəsinin zülmündən həzz alan, kədər içində mənalı həyat tapan aşıq.
- C) Sevgilisindən intiqam almaq istəyən qəzəbli şəxs.
- D) Yalnız maddi nemətlərdən məhrum olduğu üçün kədərlənən insan.
- E) Cəmiyyətdən təcrid olunmaq istəyən dərviş.

14. "Aldanmış kəvakib" əsərində müəllifin satira hədəfi olmayan kimdir?

- A) Şah Abbas
- B) Münəccimbaşı
- C) Yusif Sərrac
- D) Mollabaşı
- E) Saray əyanları

15. "Bu xan bir ilanmış" ifadəsindəki bənzətmə ünsürlərini nəzərə alaraq bədii təsvir vasitəsini tapın.

- A) Bədii sual
- B) Təşbeh
- C) Metonimiya
- D) Sinekdoxa
- E) Simvol

16. Aşağıdakı janrlardan hansı şifahi xalq ədəbiyyatının epik növünə daxil deyil?

- A) Nağil
- B) Əfsanə
- C) Lətifə
- D) Layla
- E) Rəvayət

17. İ.Krlovun "Ağac" təmsilində Ağacın xəyal dünyasında nələr yer alırdı?

- A) Meşənin ən hündür və əzəmətli ağacı olmaq.
- B) Digər ağaclarla dostluq etmək.
- C) Kəndliyə meyvə vermək.
- D) Quşlara yuva olmaq.
- E) Küləklə mübarizə aparmaq.

18. İlyas Əfəndiyevin "Hökmdar və qızı" dramındakı işğal rejimi ilə bağlı aşağıdakı mülahizələrdən hansı əsərin məzmununa uyğun gəlir?

- A) İşğalçı hökmdar xalqa tam azadlıq verir, lakin vergi tələb edir.
- B) Əhaliyə toxunulmur, lakin əvəzində qeyd-şərtsiz itaət tələb olunur.
- C) İşğalçı hökmdar yalnız İbrahim xanın ailəsinə yas saxlamağa icazə verir.
- D) Din xadimləri xalqı üsyana təşviq edirlər.
- E) Yalnız gənclər işğalçıya qarşı açıq mübarizəyə qoşulur.

19. Şeir parçasında 'yaxşı gündə, yaman gündə' ifadələri ilə yaradılan bədii fiqur hansıdır?

- A) Bədii sual
- B) Bədii təzad
- C) Təkrir
- D) İnversiya
- E) Ellipsis

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

20. Misralarda hansı bədii təsvir vasitələri dominantlıq təşkil edir?

Yazın lələsidir al yanaqların,

Yaqut kənarıdır gül dodaqların

- A) Yalnız metafor
- B) Epitet və təşbeh
- C) Metonimiya və simvol
- D) Mübaligə və litota
- E) Təzad və kinayə

21. İlyas Əfəndiyevin yaradıcılığı üçün xarakterik olan əsas dramatik üslub hansıdır?

- A) Romantik-tarixi
- B) Maarifçi-realist
- C) Lirik-psixoloji
- D) Satirik-publisistik
- E) Mifoloji-simvolik

22. Aşağıdakılardan hansı Müsyö Jordanın Şahbaz bəyi Fransaya aparmaq istəməsinin motivlərindən biri hesab edilə bilməz?

- A) Yol yoldaşına ehtiyac duyması
- B) Şahbaz bəyin istedadına və həvəsinə dəyər verməsi
- C) Öz millətini və vətəninə tanıtmaq arzusu
- D) Şahbaz bəyin nişanlısından ayrılmasına kömək etmək istəyi
- E) Gənc bəyə fransız dilini öyrətmək niyyəti

23. Əsərdəki obrazlar və onların funksiyası ilə bağlı doğru fikri müəyyən edin.

- A) Kor kamançaçı Natəvana qarşı çıxır.
- B) Muradalı Qoca Knyazdan qisas alır.
- C) Canişin Natəvanın ən yaxın dostudur.
- D) Zahir bəy xalqa sadıq ziyalıdır.
- E) Muradalı Təhminənin qatildir.

24. "Nurəddin" hekayəsini təhlil edərkən aşağıdakı mövzulardan hansı mətndə öz əksini tapmamışdır?

- A) Valideynsiz qalan uşağın çətinlikləri
- B) Ögey ananın qəddarlığı
- C) Nurəddinin bağışlamasına dostlarının etirazı və ya razılığı
- D) Yaxşılığın itməməsi ideyası
- E) Sədaqətli xidmətçinin aqibəti

25. Dastanlarda nəsr və nəzm hissələrinin funksiyası ilə bağlı doğru fikri seçin (Koroğlu dastanı nümunəsində).

- A) Hadisələr şeirlə, qəhrəmanların hissləri nəslə verilir.
- B) Bütün dastan yalnız şeirlərdən ibarət olur.
- C) Əhvalatlar nəslə danışılır, qəhrəmanların hissləri şeirlə (qoşma, gəraylı) ifadə olunur.
- D) Dastanda yalnız gəraylı janrından istifadə olunur.
- E) Dastanın nəzm hissəsi klassik əruz vəznində olur.

26. N.Gəncəvinin yaradıcılığı ilə bağlı yanlış fikri müəyyən edin

- A) İctimai-fəlsəfi fikirlərinə məhz sonuncu əsərində yekun vurmuşdur
- B) İsgəndər obrazını sevir, alqışlayır, ancaq qüsurlarını da gizlətmir
- C) Yaradıcılığa "Sirlər xəzinəsi" əsəri ilə başlamışdır
- D) Yaradıcılığında hökmdar surətlərinə daha çox yer vermişdir
- E) Üç janrda lirik şeirləri günümüzə çatmışdır

27. Müqayisəni tamamlayın: H. Cavid mənzum dramlarını əruz vəznində yazdığı halda, ...

- A) C. Cabbarlı yalnız nəsr dramları yazmışdır
- B) S. Vurğun mənzum dramlarında heca vəznindən istifadə etmişdir
- C) R. Rza dram yazmamışdır
- D) M. Hadi dram əsərləri yazmamışdır
- E) N. Nərimanov faciə yazmamışdır

28. Əsərdəki hadisələrin ardıcılığını nəzərə alaraq, aşağıdakı hadisələrdən hansı ən sonda baş verir?

- A) Osmanın Yedigeyə Qazanqapın ölüm xəbərini verməsi.
- B) Dəfn karvanının yola düşməsi.
- C) Keşikçi əsgərin Yedigeyə qadağan zonasını xatırlatması.
- D) Yedigeyin Sabitcana "Sən əsl manqurtsan!" deməsi.
- E) Qazanqapın meyitinin yuyulması.

29. Səməd Vurğunun və Süleyman Rüstəmin vətən mövzusunda yazdığı şeirlər üçün səciyyəvi olan ortaq cəhəti müəyyən edin.

- A) Təbiətin qorunması qayğısı
- B) Yurd sevgisi və milli qürur hissi
- C) Mühəribəyə nifrət hissi
- D) Siyasi quruluşa etiraz
- E) Kənd həyatının çətinlikləri

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

30. Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı bayatı janrına aid deyil?

- A) aaba qafiyə sistemi
- B) Müxtəlif mövzularda (məhəbbət, vətən, ayrılıq) olması
- C) Hər misranın 11 hecadan ibarət olması
- D) İlk iki misranın zəmin xarakteri daşması
- E) Lirik növün janrı olması

31. Aşıq Ələsgərin yaradıcılığına aid verilən əsərlərə əsasən uyğunluğu müəyyən edin I "Dağlar" ("Bahar fəslil ...") II "Dağlar" ("Sizə deyim ...") a. Nikbin ovqat aparıcıdır b. Vətən dağları sanki insansız yetim qalıb c. Saz-söz məclisləri, çeşmə başında gözəllər yığnağı sənətkarın ilhamını coşdurur d. Vətənin ağır günündə dağlar da sanki kədərdən don geyinir e. Aşığın təbiət gözəlləmələrindən sayılır

- A) 1-a, c, e; 2-b, d
- B) 1-b, d; 2-a, c, e
- C) 1-a, e; 2-b, c, d
- D) 1-c, e; 2-a, b
- E) 1-a, c; 2-b, d, e

32. "İblis" faciəsinin janr və üslub xüsusiyyətləri ilə bağlı doğru olmayan mülahizə hansıdır?

- A) Əsər mənzum dram janrındadır
- B) Romantik üslubda qələmə alınmışdır
- C) Hadisələrin təsvirində realist müharibə xronikasına və sənədliyə əsaslanılıb
- D) Fəlsəfi-psixoloji dərinliyə malikdir
- E) Simvolik obrazlardan istifadə olunub

33. "Qoca və dəniz" əsərində qocanın təbiətə münasibətini ən yaxşı ifadə edən fikir hansıdır?

- A) Təbiət insan üçün yalnız istismar mənbəyidir.
- B) İnsan təbiətin ağasıdır və onu məhv etmək hüququna malikdir.
- C) İnsan və təbiət vəhdətdədir, qoca ovuna "qardaş" gözü ilə baxır.
- D) Dəniz heyvanları insanlara düşmən kəsilmiş varlıqlardır.
- E) Təbiət qüvvələri qarşısında insan aciz və yazıqdır.

34. C. Məmmədquluzadənin "Anamın kitabı" əsəri əsasında diagramlarda orta qəhət hesab edilə bilər: (Diagramda Rüstəm bəy, Mirzə Məhəmmədəli və Səməd Vahid göstərilib)

- A) Zahirən təmkinli, demokrat fikirli adam təsiri bağışlayırlar.
- B) Düşüncələrinə hakim kəsilən yad əqidə milli birlik və vətənpərvərlik hisslərindən məhrum etmişdir.
- C) Doğma yurdlarına təhsil alıb ölkələrinin mənafeyinə uyğun əqidə ilə dönmüşlər.
- D) Qatı mühafizəkarlığı ilə seçilir.
- E) Bütün fəaliyyətləri vətənin mənafeyi naminə xidmətə yönəlmişdir.

35. N.Gəncəvinin "Sirlər xəzinəsi" poeməsində hansı hekayədə insanın fiziki xəsarət almasının səbəbi kimi düşünülməmiş hərəkət və ağılsızlıq göstərilir?

- A) Sultan Səncər və qarı
- B) Donmuş ilan xilas edən kişinin hekayəti
- C) Kərpickəsən kişinin dastanı
- D) Ovçu ilə itin və tülkünün hekayəti
- E) Nuşirəvan və bayquşların söhbəti

36. "Açıq kitab" romanında Vahid obrazının xarakterini açan əsas cəhət hansıdır?

- A) Yaltaqlıqla vəzifəyə yüksəlmək istəyi
- B) Elmi prinsiplərə sadıqlığı və yalanla barışmaması
- C) Maddi maraqlarını hər şeydən üstün tutması
- D) Gəldiyəvlə gizli əməkdaşlıq etməsi
- E) Hadisələrə biganə qalaraq kənara çəkilməsi

37. M. Şəhriyarın "Heydərbabaya salam" poeməsində aşağıdakı obrazlardan hansı xatırlanmır?

- A) Molla İbrahim
- B) Xanım nənə
- C) Rəxşəndə (şairin bacısı)
- D) Mirzə Tağı
- E) Şairin həbsxana yoldaşları

38. Süleyman Sani Axundovun "Nurəddin" hekayəsinə əsasən səhv fikri müəyyən edin.

- A) Baharın Nurəddindən ayrı qalmasına səbəb xəstələnməsi idi.
- B) Bahar, Gülpərinin Nurəddinə qarşı saxta məhrəbançılığının məqsədini ona izah edir.
- C) Əmiraslan üçün maddi dəyərlər mənafevi dəyərlərdən daha üstün idi.
- D) "Valideyn xeyir-duası görməyən ailə uzunömürlü olmaz" fikrini Gülpərinin qızının Əmiraslanla evliliyinə aid etmək olar.
- E) Gülpərinin nökrəi meşədə Əmiraslanı tanıyır.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

39. Q.İlkinin "İntiqam" əsərində Xəzangülün "Onu necə dünyaya gətirmişəm, eləcə də öldürəcəyəm" ifadəsini işlətməsinə səbəb nə idi?

- A) Körpənin ağlamasının düşməni xəbərdar edəcəyindən qorxması
- B) Düşmənin diqqətini yayındırmaq və ona yaxınlaşmaq istəyi
- C) Uşağın xəstəlikdən əziyyət çəkməsi
- D) Qonşuların onu tək qoyub qaçmasına etirazı
- E) Ermənilərin qızilları tələb etməsi

40. A. Bakıxanovun "Hikmətin fəziləti" əsərindən verilən beyt hansı kəlamla səsləşir?

**Çünki hər dövlətli kişidi hər gəda,
Özünü ən müdrik bilir dünyada.**

- A) Dövlətin ən yaxşısı ağıldır
- B) Ən böyük müdriklik özünü hakim ola bilməkdir
- C) Hər kəs öz ağılına bəyənir
- D) Müdriklik çox şeyi bilmək deyil, lazım olanı bilməkdir
- E) Müdriklik üçün tək açar davamlı sual soruşmaqdır

41. Dramaturgiya sahəsində H. Caviddən fərqlənən cəhət kimi S. Vurğun haqqında hansı fikir doğrudur?

- A) Faciə janrına müraciət etməməsi
- B) Tarixi mövzuda yazmaması
- C) Dram əsərlərini heca vəznində qələmə alması
- D) Yalnız nəsr dramları yazması
- E) Romantik üslubda yazması

42. Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah' komediyasının finali (razvyazka) hansı fikri təlqin edir?

- A) Dərvişin sehrinin həqiqətən Parisi dağıtmasını
- B) Müsyö Jordanın Şahbaz bəyi özü ilə apara bilməsini
- C) Cəhalətin və mövhumatın müvəqqəti qələbəsini, lakin bunun əslində faciəvi bir gerilik olmasını
- D) Şahbaz bəyin öz fikrindən könüllü əl çəkməsini
- E) Fransız inqilabının dayandırılmasını

43. "Neylərdin, ilahi?!" şeirində lirik qəhrəmanın Tanrıya müraciətinin əsas səbəbi nədir?

- A) Şəxsi günahlarının bağışlanmasını istəməsi.
- B) Zənginlik və var-dövlət arzulaması.
- C) Yaradılışdakı ədalətsizliyi sorgulamaq.
- D) İnsanlardakı dözülməz səbir və fəaliyyətsizliyə etiraz etmək.
- E) Təbiət hadisələrinin qarşısını almaq üçün yalvarmaq.

44. Lirik qəhrəmanın "Badi-səba, mənim dərdi-dilimi..." şeirindəki psixoloji durumu necə səciyyələndirilə bilər?

- A) Qalib və məğrur
- B) Həsrətli, intizar içində və kədərli
- C) Etinasız və soyuqqanlı
- D) Qisasçı və qəzəbli
- E) Dünyadan tamamilə əl üzmüş

45. Natəvanın Mil düzünə su çəkdirmək təşəbbüsü ("Xurşidbanu Natəvan") onun xarakterinin hansı tərəfini açır?

- A) Yalnız öz mülklərini genişləndirmək istəyini
- B) Təbiət mənzərələrini sevməsini
- C) Xalqın güzəranını yaxşılaşdırmaq əzmini və vətənpərvərliyini
- D) Mühəndislik bacarıqlarını nümayiş etdirmək istəyini
- E) Çar məmurlarına yaltaqlanmaq cəhdini

46. Verilən hadisələrdən hansı "Ana" əsərində digərlərindən daha sonra baş verir?

- A) Səlmə ananın oğlunun məktubunu oxutdurması
- B) İsmətin Orxana rədd cavabı verməsi
- C) Səlmə ananın Muradın üzünə tüpürərək onu qovması
- D) Səlimin Qanpoladın gəliş xəbərini verməsi
- E) Muradın təlaş içində içəri girməsi

47. Verilmiş xüsusiyyətlər hansı ədəbi janra aiddir?

- İnsan xüsusiyyətlərinin heyvanlar üzərinə köçürülməsi

- Didaktik (öyrədici) sonluq

- Yığcam süjet

- A) Hekayə
- B) Təmsil
- C) Poema
- D) Oçerk
- E) Dram

48. "Koroğlu ilə Bolu bəy" qolunda Koroğlunun ələ keçirilməsi üsulu haqqında hansı fikir doğrudur?

- A) Bolu bəy Koroğlunu açıq döyüşdə məğlub edərək əsir alır.
- B) Koroğlu yuxuda olarkən üzərinə hücum çəkirlər.
- C) Bolu bəy hiylə işlədərək Koroğlunun gücünü yoxlamaq bəhanəsi ilə onu bağlatdırır.
- D) Koroğlu öz ayağı ilə təslim olur.
- E) Həsən paşa qoşunla gəlib Koroğlunu mühasirəyə alır.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

49. "Açıq kitab" əsərində "Sədaqət, məhəbbət olan yerdə məğlubiyyət olmaz" fikri kimə və ya hansı xəttə aiddir?

- A) Gəldiyevin iş prinsiplərinə
- B) Vahid və Rübabənin mənəvi birliyinə
- C) Verdiyevin karyera yüksəlişinə
- D) Zərrintacın ailə modelinə
- E) Vəzirbəylinin keçmiş xatirələrinə

50. M.F.Axundzadənin "Hekayəti-Müsyö Jordan və Dərviş Məstəli şah" komediyasında Dərviş Məstəli şahın "...Mən pulumu alıb gedərəm, məndən sonra Paris dağlar, qoy dağılsın..." sözləri onun xarakterinin hansı cəhətlərini üzə çıxarır?

- A) Cəsarətli və risk etməyi bacaran
- B) Tamahkar, laqeyd və eqoist
- C) Uzaqgörən və ehtiyatlı
- D) Dini inanclarına və etiqadına sadıq
- E) Vətənpərvər və ailəcanlı

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrinizi izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

Cavablar

Sual	Cavab	Sual	Cavab	Sual	Cavab	Sual	Cavab	Sual	Cavab
1	D	2	A	3	B	4	E	5	D
6	D	7	C	8	D	9	B	10	B
11	A	12	C	13	B	14	C	15	B
16	D	17	A	18	B	19	B	20	B
21	C	22	D	23	B	24	C	25	C
26	C	27	B	28	D	29	B	30	C
31	A	32	C	33	C	34	B	35	B
36	B	37	E	38	E	39	B	40	C
41	C	42	C	43	D	44	B	45	C
46	C	47	B	48	C	49	B	50	B

İzahlar

Ədəbiyyat

Sual 1

Doğru cavab: D

Nizaminin əsəri "Sirlər xəzinəsi" poemasına daxil olan mənzum hekayədir, Seyidzadənin əsəri isə müstəqil təmsildir.

Sual 2

Doğru cavab: A

Şəkinski obrazı paxıllıq və rəqabət hissi ilə Oqtaya mane olmağa çalışır.

Sual 3

Doğru cavab: B

Dəli Mehtər ilxını axtarmağa başlasa da, Düratı tapıb dərhal Korogluya təhvil verə bilmir; hadisələr Qara xanla qarşıdurma ilə davam edir.

Sual 4

Doğru cavab: E

Muğamın çayı qurutması və salı yandırması şışirtmədir (mübaligə).

Sual 5

Doğru cavab: D

H. Cavid romantizm, S. Vurğun isə sosialist realizmi nümayəndəsidir. Cərəyanları fərqlidir.

Sual 6

Doğru cavab: D

Nurəddini övladlığa götürən Əmiraslan deyil, Hacı Nəsir olmuşdur. Əmiraslan Nurəddinə düşmən mövqedə olan obrazdır.

Sual 7

Doğru cavab: C

M.F. Axundzadə 6 komediyası ilə Azərbaycan dramaturgiyasının əsasını qoymuşdur.

Sual 8

Doğru cavab: D

Əsərdə mülkədar heç bir halda yumşalmır və güzəştə getmir; əksinə, o, əkinçinin bəhanələrinə qəzəblənir və borcunu tələb edir.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı**YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!****Sual 9****Doğru cavab: B**

Şeyrin əsas qayəsi qəhrəmanlıq, mübarizlik və şəhid qanlarının hədəf getməyəcəyinə olan inamdır.

Sual 10**Doğru cavab: B**

Məcnunun atası fədakardır, oğlunu Kəbəyə aparır, elçiliyə gedir. Leylinin atası isə ənənəvi namus anlayışı ilə hərəkət edir və qızını Məcnuna vermir.

Sual 11**Doğru cavab: A**

Struktur variasiya (Uyğunlaşdırma): Obraz və hərəkət uyğunsuzluğu. Giziroğlu Koroğluya qarşı yox, onunla çiyin-çiyinə döyüşür.

Sual 12**Doğru cavab: C**

Struktur dəyişikliyi (Təsdiq): Yanlış fikirləri yox, doğru fikri tapmaq tələb olunur.

Sual 13**Doğru cavab: B**

Ən dəqiq təsvir B-dir. Füzuli qəhrəmanı üçün eşq dərđini çəkmək səadət kimidir, o, zülmədən usanmır (birinci beytdə sual verilsə də, məzmun onun dözümlü olduğunu göstərir) və kədər vasitəsilə kamilləşir.

Sual 14**Doğru cavab: C**

Müəllif Şah Abbası və onun ətrafındakı məmurları, ruhaniləri kəskin satira atəşinə tutur, lakin Yusif Sərrac müsbət, faciəvi qəhrəman kimi təsvir olunur.

Sual 15**Doğru cavab: B**

Bənzəyən (Xan) və Bənzədilən (İlan) iştirak etdiyi üçün bu təşbehdir.

Sual 16**Doğru cavab: D**

Layla lirik növün janrıdır, digər variantlar isə epik növə (təhkiyəyə əsaslanan) aiddir.

Sual 17**Doğru cavab: A**

Ağacın əsas arzusu maneələr götürüldükdən sonra budaqlarını hər yana yaymaq və dərələri kölgəsi ilə tutmaq (əzəmətli olmaq) idi.

Sual 18**Doğru cavab: B**

İlyas Əfəndiyevin "Hökmdar və qızı" dramında işğalçı hökmdar Ağaməhəmməd şah Qacar Şuşa qalasının müqavimət göstərmədən təslim olacağı təqdirdə əhaliyə toxunmayacağını vəd edir, lakin bunun müqabilində tam və qeyd-şərtsiz itaət tələb edir. Digər variantlar əsərin məzmunu ilə ziddiyyət təşkil edir.

Sual 19**Doğru cavab: B**

Yaxşı və yaman antonim sözlərdir, onların bir arada işlənməsi bədii təzad (kontrast) yaradır.

Sual 20**Doğru cavab: B**

Məcəzi təyinlər (epitet) və bənzətmə (təşbeh) əsas vasitələrdir.

Sual 21**Doğru cavab: C**

Müəllif lirik-psixoloji dramları ilə şöhrət qazanmışdır.

Sual 22**Doğru cavab: D**

Müsyö Jordanın Şahbazı nişanlısından ayırmaq kimi bir pis niyyəti yox idi, bu sadəcə qadınların (Şəhrəbanu və Şərəfnisə) qorxusu idi.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı

YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!

Sual 23**Doğru cavab: B**

Muradalı, əsərin sonunda Qoca Knyazı öldürərək həm özünün, həm də Təhminənin intiqamını alır.

Sual 24**Doğru cavab: C**

Dostların Nurəddinin qərarına (Gülpərini bağışlamasına) münasibəti əsərdə işıqlandırılmayıb.

Sual 25**Doğru cavab: C**

Azərbaycan dastanlarında epik təhkiyə (hadisə) nəsrə, lirik məqamlar (hiss və həyəcan) isə şeirlə verilir.

Sual 26**Doğru cavab: C**

Nizami yaradıcılığa lirik şeirlərlə başlamışdır, "Sirlər xəzinəsi" isə onun "Xəmsə"yə daxil olan ilk poemasıdır.

Sual 27**Doğru cavab: B**

Əsas fərq vəzn məsələsidir: Cavid - Əruz, Vurğun - Heca.

Sual 28**Doğru cavab: D**

Yedigeysin Sabitcana bu ittihamı səsləndirməsi dəfn yolunda, xüsusilə Ana-Beyit haqqında müzakirələr və Sabitcanın biganəliyi fonunda baş verir (Struktur variasiya - Xronologiya).

Sual 29**Doğru cavab: B**

Hər iki şairin vətən mövzusunda yaradıcılığının əsas leymotivini yurda dərin məhəbbət və milli iftixar hissinin tərənnümü təşkil edir.

Sual 30**Doğru cavab: C**

Bayatılar 11 hecalı deyil, 7 hecalı şeir janrıdır.

Sual 31**Doğru cavab: A**

I şeir ('Bahar fəslisi...') Aşıq Ələsgərin təbiət gözəlləməsi olub nikbin ruhdadır, burada yazın gəlişi və çeşmə başında gözəllərin toplaşması təsvir olunur (a, c, e). II şeir ('Sizə deyim...') isə aşığın ömrünün son illərində, köçkünlük dövründə yazdığı kədərli şeirdir; burada dağların 'yetim qalması' və kədər motivləri əksini tapmışdır (b, d).

Sual 32**Doğru cavab: C**

Cavidin "İblis" əsəri romantik faciədir, burada real müharibə xronikası və sənədlilik yox, bəşəri problemlərin fəlsəfi qoyuluşu əsasdır.

Sual 33**Doğru cavab: C**

Qoca balığı öldürsə də, ona dərin hörmət bəsləyir, ulduzları, quşları və balıqları öz qardaşı hesab edir.

Sual 34**Doğru cavab: B**

Hər üç qardaşın ortaq cəhəti onların yad ideologiyaların təsiri altında olaraq milli birlik və vətənpərvərlikdən uzaq düşmələridir.

Sual 35**Doğru cavab: B**

Nizami Gəncəvinin "Sirlər xəzinəsi" poeməsindəki "Donmuş ilanı xilas edən kişinin hekayəti"ndə şaxtada donmuş ilana yazığı gələn bir şəxs onu xilas edir. Lakin isinən ilan ona yaxşılıq edən şəxsi sancmağa çalışır. Bu hekayədə ağılsız, düşünülməmiş bir hərəkətin insanın özünə fiziki zərər vurmaması ideyası əks olunmuşdur. Digər hekayələrdə isə fərqli ideyalar (hökmdar ədaləti, zəhmətin dəyəri, tiranlığın fəsadları) təqdim edilir.

Sual 36**Doğru cavab: B**

Vahid dürüst, prinsipial və elmi həqiqəti müdafiə edən bir gəncdir.

YeddiYüz — Sınaq Kitabı**YeddiYüz tətbiqi ilə pulsuz sınaqlar həll et, nəticələrini izlə və irəliləyişini qiymətləndir!****Sual 37****Doğru cavab: E**

Poema şairin uşaqlıq xatirələrinə, kənd həyatına və qohumlarına həsr olunub. Burada həbsxana və ya sürgün yoldaşlarından bəhs edilmir.

Sual 38**Doğru cavab: E**

Sualın şərtinə əsasən, hekayənin məzmunu ilə bağlı yanlış fikir müəyyən edilməlidir. "A" bəndində göstərilən fikir səhvdir, çünki hekayənin süjetinə görə, Bahar xəstəlik üzündən deyil, Gülpərinin ona atdığı böhtana inanan əri Əmiraslan tərəfindən evdən qovulduğu üçün Nurəddindən ayrı qalır. Digər variantlardakı fikirlər (B, C, E) əsərin məzmununa uyğundur.

Sual 39**Doğru cavab: B**

Bu sözlər bir növ hiylə idi; o, düşməni arxayın salıb ona zərbə endirmək üçün bu dəhşətli ifadəni işlədir.

Sual 40**Doğru cavab: C**

Beytin mənası odur ki, istər varlı, istər kasıb olsun, hər kəs öz ağılını ən üstün sayır (\

Sual 41**Doğru cavab: C**

S. Vurğun mənzum dramlarını heca vəznində yazmışdır, Cavid isə əruzda.

Sual 42**Doğru cavab: C**

Əsərin sonunda Jordan tək qayıdır, bu zahirən qadınların və dərvişin qələbəsi kimi görünə bilər, əslində cəhalətin elmi üstələməsi kimi ifşa olunur.

Sual 43**Doğru cavab: D**

Şair 'bu məxluqa bu qədər səbri niyə verdin?' deyərək, əslində insanların passivliyindən və zülmə dözməsindən şikayətlənir.

Sual 44**Doğru cavab: B**

Variation C (Linguistic): Lirik qəhrəmanın vəziyyətini təsvir edən sifətləri seçməyi tələb edir.

Sual 45**Doğru cavab: C**

Su çəkdirmək (arx layihəsi) Natəvanın sadə xalqın həyatını yüngülləşdirmək istəyindən və əsl vətənpərvərliyindən irəli gəlir.

Sual 46**Doğru cavab: C**

Muradın qovulması (və ya buraxılması) əsərin final hissəsidir, digər hadisələr isə ondan əvvəl baş verir.

Sual 47**Doğru cavab: B**

Bu əlamətlər təmsil janrının əsas göstəriciləridir.

Sual 48**Doğru cavab: C**

Bolu bəy Koroğlunun sadəlövlüyündən istifadə edir, yalandan onun gücünə heyran olduğunu deyir və qollarını bağlatdıraraq onu əsir alır.

Sual 49**Doğru cavab: B**

Bu fikir əsərin əsas ideyalarından biri olub, gənclərin saf sevgisini və mübarizəsini əks etdirir.

Sual 50**Doğru cavab: B**

Dərviş Məstəli şahın bu fikirləri onun tamahkar olduğunu (yalnız pulu düşündüyünü) və başqalarının taleyinə qarşı tamamilə laqeyd, eqoist münasibət bəslədiyini nümayiş etdirir.

